

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 30. oktober 2014

Povzetek sporazuma o partnerstvu s Slovenijo, 2014–2020

Splošne informacije

Sporazum o partnerstvu vključuje pet skladov: Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Kohezijski sklad (KS), Evropski socialni sklad (ESS), Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR).

Prednostne naloge sporazuma o partnerstvu so:

- spodbujanje naložb v raziskave in razvoj z namenom krepitve konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij ter povečanja inovacijskih zmogljivosti Slovenije;
- spodbujanje pobud za povečanje zaposlenosti in zaposljivosti s spodbujanjem razvoja visokokakovostnih delovnih mest ter izboljšanjem sistema izobraževanja in usposabljanja ob upoštevanju obstoječih socialnih izzivov;
- spodbujanje prehoda na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika prek trajnostne in učinkovite rabe energije in virov obnovljive energije ter prek trajnostne mobilnosti;
- izboljšanje kakovosti prometne infrastrukture in razvijanje infrastrukture za doseg boljšega okoljskega stanja in učinkovitega upravljanja virov;
- izboljšanje institucionalnih zmogljivosti in učinkovitosti javne uprave ter pravosodnega sistema.

Ti skladi so temelji strategije srednjeročnega in dolgoročnega razvoja Slovenije. Spodbudili bodo dodatno javno in zasebno financiranje za rast in ustvarjanje delovnih mest ter zmanjšali regionalne razlike v Sloveniji. Evropski strukturni in investicijski skladi (skladi ESI) bodo spodbujali vzpostavitev dobrih poslovnih praks ter ugodnega okolja za mala in srednje velika podjetja ter podjetniške dejavnosti, tako da bodo olajšali dostop do finančnih sredstev ter spodbujali naložbe v raziskovalne, razvojne in inovacijske dejavnosti. Eden ključnih vidikov razvoja Slovenije je tudi integrirani prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika z večjo energijsko učinkovitostjo, zlasti na področju javne infrastrukture, večji delež energije iz virov obnovljive energije v skupni energetske strukturi in spodbujanje trajnostne mobilnosti.

V Sloveniji so prednostne naloge vlaganje v človeški kapital ter odprava strukturne nezaposlenosti in segmentacije na trgu dela. Močno v ospredju je zmanjšanje števila brezposelnih, zlasti mlajših in starejših oseb, nizko kvalificiranih posameznikov in dolgotrajno brezposelnih s pomočjo učinkovitih ukrepov na področju trga dela, odprave razlik med kvalifikacijami in potrebami na trgu dela ter s pomočjo izboljšanih sistemov izobraževanja in usposabljanja ter ustvarjanja ustreznega podpornega okolja. Spodbujanje socialne vključenosti najbolj ranljivih skupin ter boj proti revščini prek aktivnega vključevanja in ukrepov za povečanje moči, zagotavljanje kakovostnih in ugodnih socialnih ter zdravstvenih storitev in spodbujanje socialnega podjetništva so ključnega pomena. ESS bo podprl tudi prizadevanja Slovenije za povečanje učinkovitosti

pravosodnega in upravnega sistema ter izboljšanje poslovnega okolja in zmanjšanje obstoječih pravosodnih in administrativnih ovir.

Znaten delež zlasti iz ESRR/KS bo namenjen za nadgradnjo slovenske infrastrukture, predvsem v železniškem sektorju z uskladitvijo javne železniške infrastrukture z zahtevami standardov TEN-T, in zagotovitev prehoda na trajnostno mobilnost. Naložbe bodo osredotočene tudi na vzpostavitev sistemov, ki omogočajo dostop do kakovostne pitne vode.

Na področju slovenskega podeželja bo EKSRP pripeval k krepitvi zmogljivosti kmetij in k povečanju konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva, ter bo spodbujal kmetijske prakse, ki ustvarjajo koristi za stanje voda, zraka, tal, zemljišč, biotske raznovrstnosti in podnebja. Povezave med kmetijstvom, živilsko proizvodnjo, gozdarstvom in inovacijami bodo okrepljene ter se bo vlagalo generacijsko pomladitev kmetij. Poleg tega bodo naložbe prispevale k ustvarjanju zelenih delovnih mest ter skladnemu in trajnostnemu razvoju podeželja glede na potenciale lokalnih skupnosti.

ESPR se bo osredotočal na povečanje konkurenčnosti slovenskega ribiškega sektorja ter učinkovito rabo naravnih virov, vključno s spodbujanjem okolju prijaznih praks v ribogojstvu in ribištvi ter pridobivanjem in nadgradnjo novih znanj. Poleg tega bo prek lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, prispeval k razvoju lokalnega gospodarstva območij, odvisnih od ribištva.

Slovenija se je odločila za financiranje naložb v vseh 11 tematskih ciljeh, opredeljenih v uredbah. Podrobnosti o tematskih ciljeh so na voljo v preglednici 1.

Izbrani pričakovani rezultati

Naložbe obravnavajo glavne vrzeli v razvoju ter tako krepijo socialno, gospodarsko in ozemeljsko kohezijo. Skladi ESI bodo Sloveniji v pomoč pri uresničevanju njenih nacionalnih ciljev strategije Evropa 2020 in njenih vodilnih pobud:

- povečanje skupnih zasebnih in javnih naložb v raziskave in razvoj z okrog 2,64 % (leta 2012) na 3 % BDP-ja;
- znatno večja pokritost s širokopasovnimi storitvami, zlasti na območju belih lis, kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in ni komercialnega interesa;
- kar zadeva cilje glede energije, povečanje deleža virov obnovljive energije v bruto končni porabi energije na 25 % (v primerjavi z 20,2 % leta 2012) in 20%-povečanje učinkovite porabe energije do leta 2020;
- odprava ozkih grl v omrežju TEN-T in zagotovljeni standardi TEN-T v celotnem omrežju;
- povečana stopnja zaposlenosti (na 75 %), število izpostavljenih tveganju revščine in socialne izključenosti zmanjšano na 320 000 (v primerjavi s 410 000 ljudmi leta 2013) in boljša prilagoditev izobraževanja glede na potrebe trga dela;
- izboljšano poslovno okolje v Sloveniji z manjšimi upravnimi in sodnimi bremeni za podjetja.

V sporazumu o partnerstvu so zajete tako zaveze iz slovenskega nacionalnega programa reform in programa za stabilnost kot priporočila Sveta za Slovenijo. Intervencije, ki jih sofinancirajo skladi ESI, bodo tako okrepile prizadevanja Slovenije za izvajanje potrebnih reform.

Proračun

V obdobju 2014–2020 bo Slovenija upravičena do 3,255 milijard EUR v sklopu skladov kohezijske politike EU (ESRR, ESS in Kohezijski sklad), od česar bo 159,8 milijonov EUR dodeljenih instrumentu za povezovanje Evrope – CEF (za promet), 9,2 milijona EUR pobudi za zaposlovanje mladih (YEI), 20,5 milijonov EUR skladu za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD) in 64 milijonov EUR programom v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja (ETC). Dodatnih 837,8 milijonov EUR bo namenjenih za razvoj kmetijskega sektorja in podeželja iz EKSRP. ESPR bo dodelil 24,8 milijonov EUR. Podrobnosti o dodelitvi so podane v preglednici 1.

Slovenija bo razdeljena na dve kohezijski regiji na ravni NUTS 2: bolj razvito kohezijsko regijo zahodne Slovenije in manj razvito vzhodno Slovenijo. Kohezijska regija zahodne Slovenije bo upravičena do 847 milijonov EUR, kohezijska regija vzhodne Slovenije pa do 1,26 milijard EUR. Kohezijski sklad (KS) bo na voljo za celotno državo (1,055 milijard EUR).

Osredotočenost skladov na omejeno število prednostnih nalog je ena osrednjih tem prenovljene kohezijske politike. Za Slovenijo bo tematska osredotočenost približno 85 % izdatkov ESRR (77 % v manj razviti regiji vzhodne Slovenije in 83 % za bolj razvito regijo zahodne Slovenije) usmerjena na raziskave in inovacije, informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, konkurenčnost malih in srednje velikih podjetij ter gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika, medtem ko bo okrog 70 % ESS pokrivalo zaposlovanje in vseživljenjsko učenje.

Delež ESS znotraj dodelitve strukturnih skladov znaša 34 % ali 716,9 milijonov EUR in je nad zahtevanim najmanjšim deležem, ki je 29,3 %. Poleg tega bo 20,2 % ESS dodeljenih za ukrepe, ki podpirajo socialno vključenost.

Precejšnje pozornosti je deležna teritorialna razsežnost intervencij, zlasti na področju trajnostnega razvoja mest in dostopa do javnih storitev. Vsaj 5,12 % skupne dodelitve ESRR bo vloženo v dejavnosti na področju trajnostnega razvoja mest, ki se izvajajo v Sloveniji zlasti prek instrumenta celostnih teritorialnih naložb (ITI) v do enajstih mestnih občinah. Vsaj 5 % prispevka EKSRP bo rezerviranih za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, pri čemer bo 41,8 milijonov EUR prispeval EKSRP, dodatnih 5 milijonov EUR ESPR in 30 milijonov EUR ESRR.

Približno 20 % dodelitev je namenjenih za uresničitev ciljev v zvezi s podnebnimi spremembami.

Arhitektura programa

Kohezijska politika se bo izvajala v okviru 1 operativnega programa (OP), ki ga sofinancirajo ESRR, ESS in KS, medtem ko so se v obdobju 2007–2013 izvajali 3 programi.

En program za razvoj podeželja bo podpiral EKSRP in en OP za izvajanje ESPR.

Slovenija bo prav tako sodelovala v trinajstih programih evropskega teritorialnega sodelovanja.

Podrobnosti o dodelitvah za programe so na voljo v preglednici 2.

Preglednica 1: Okvirna dodelitev: razčlenitev glede na tematski cilj, sklad in kohezijsko regijo (z izjemo teritorialnega sodelovanja).

Tematski cilj	ESRR	Vzhodna Slovenija	Zahodna Slovenija	ESS	Vzhodna Slovenija	Zahodna Slovenija	Kohezijski sklad	EKSRP	ESPR	Skupaj
	EUR									
1. Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij	461 739 161	254 356 627	207 382 534					24 126 000		485 865 161
2. Povečanje dostopnosti do IKT ter njihove uporabe in kakovosti	68 518 277	39 768 000	28 750 277					7 500 000		76 018 277
3. Povečanje konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij, kmetijskega sektorja (za EKSRP) ter sektorja ribištva in ribogojstva (za ESPR)	526 078 420	361 921 307	164 157 113					238 948 972	9 854 259	774 881 652
4. Podpora za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika v vseh sektorjih	21 024 204	10 014 052	11 010 053				260 607 798			281 632 003
5. Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj	30 000 000	30 000 000					53 021 932	206 323 170		289 345 102
6. Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov	131 125 357	82 125 361	48 999 997				269 111 316	206 323 170	8 166 308	614 726 151
7. Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah	39 668 020	39 668 020					223 092 281 ^a			262 760 300
8. Spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja ter mobilnosti delovne sile				287 736 604 ^b	146 770 527	140 966 076		77 790 000	5 300 000	370 826 602
9. Spodbujanje socialne vključenosti ter boj	75 053 657	40 035 380	35 018 277	145 249 585	80 265 224	64 984 361		41 892 491		262 195 733

Tematski cilj	ESRR	Vzhodna Slovenija	Zahodna Slovenija	ESS	Vzhodna Slovenija	Zahodna Slovenija	Kohezijski sklad	EKSRP	ESPR	Skupaj
	EUR									
proti revščini in kakršni koli diskriminaciji										
10. Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti ter vseživljenjsko učenje	20 023 291	10 014 152	10 009 139	208 996 759	116 815 743	92 181 016		10 000 000		239 020 050
11. Izboljšanje institucionalnih zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter prispevanje k učinkoviti javni upravi				62 073 980	25 082 882	36 991 098				62 073 980
Tehnična podpora	17 162 510	14 112 244	3 050 266	12 868 043	9 072 157	3 795 886	89 537 036	24 946 000	1 488 547	146 002 136
Preklicani ukrepi								3 971 250 ^c		
Skupaj	1 390 392 899	882 015 243	508 377 656	716 924 970	378 006 533	338 918 437	895 370 363	837 849 803	24 809 114	3 865 347 149

^a Znesek KS za tematski cilj 7 ne vključuje skladov CEF = 159 787 792 EUR.

^b Znesek ESS za tematski cilj 8 ne vključuje skladov YEI = 9 211 536 EUR.

^c Znesek EKSRP za preklicane ukrepe je vključen v znesek pod tematskim ciljem 3.

Preglednica 2: Dodelitev programom

Operativni program	Vključeni tematski cilji	Sklad ESI	Dodelitev (EUR)
Izvajanje operativnega programa kohezijske politike EU (OP EKP)	Tematski cilji 1–11	ESRR, ESS, KS	3 002 688 232
Program za razvoj podeželja (PRP)	Tematski cilji 1–3, 5, 6, 8–10	EKSRP	837 849 803
Izvajanje operativnega programa ESPR	Tematski cilji 3, 6, 8	ESPR	24 809 114